

Nieuwsbrief Van Regels naar Ruimte

10 november 2014

Inhoud

- [Dilemma Game Decentralisaties behoedt voor regelreflex](#)
- [Najaarsrapportage: mooie en verrassende voorstellen](#)
- [Besturen met risico's: en plein public](#)
- [Actal: extra aandacht voor 3D's](#)
- [Zorgorganisaties met weinig regels werken beter](#)
- [Uitgelicht: GoedOpgelost!](#)

Dilemma Game Decentralisaties behoedt voor regelreflex

De decentralisatie rondom de zorg is een van de grootste bestuurlijke veranderingen in Nederland. Gemeenten zijn nu bezig met de uitvoering. Hoe kun je dit slim organiseren? KING bedacht de Dilemma Game Decentralisaties.

Wat moet ik mij hierbij voorstellen?

Ted Dicks (Operatie NUP, KING): 'Het spel bestaat uit twee delen. We beginnen met het online deel. Deelnemers krijgen **zeven dilemma's** voorgeschoteld. Ze kunnen zich in de game laten bijstaan door verschillende adviseurs, zoals het hoofd financiën, de gemeentesecretaris of de informatiemanager. Op basis daarvan moeten ze een weloverwogen besluit nemen. Het online spel is het vertrekpunt van een gezamenlijke (offline) discussie over deze onderwerpen. Wij begeleiden dit.

Noem eens een mooi voorbeeld van zo'n dilemma?

In een krantenartikel staan details over een buurtbewoner die de journalist niet hoort te weten. Een vertrouwelijk dossier lijkt op straat te liggen. De wethouder belooft dat dit niet meer zal gebeuren. Hij geeft het hoofd bedrijfsvoering opdracht de protocollen voor privacy- en informatiebeveiliging te laten auditen en aan te scherpen. Het hoofd bedrijfsvoering vraagt intern advies. De communicatie-adviseur adviseert de protocollen op te stellen. Maar de gemeentesecretaris wil niet meteen in de regelreflex schieten. Hij beschouwt dit als een incident als gevolg van nieuw beleid.

Wat is jullie doel met dit spel?

We willen bereiken dat gemeenten bewuste keuzes maken over de uitvoering van de decentralisaties in de zorg. Waarom kiezen ze ergens voor? Wat zijn de consequenties? En wat kunnen ze ervan leren? Als gemeenten hun basis op orde hebben, zal de uitvoering van de decentralisaties veel beter verlopen. Onder de basis op orde verstaan we dat processen goed zijn georganiseerd en dat de daaronder liggende informatievoorziening en ICT-infrastructuur op orde zijn.

Waar komt die regeldrift vandaan?

De overgang van de zorgtaken naar de gemeenten is elke dag in het nieuws. De decentralisaties liggen onder het vergrootglas. Iedereen werkt keihard om die taken vanaf 1 januari goed uit te voeren. Maar er zullen volgend jaar ook dingen mis gaan. En dat mag. Sommige overheden hebben angst om fouten te maken en schieten in de regelreflex. Maar daarmee voorkom je niet dat je fouten maakt.

Jullie hebben al enkele regio's bezocht. Wat zijn de ervaringen tot nu toe?

Deelnemers kijken er vaak van op hoeveel erbij komt kijken. Van details als de monitoring van stuurgegevens tot privacy, waarbij het menselijk gedrag net zo belangrijk is als het IT-systeem. Hoe krijg je dat tussen de oren? En hoe ga je om met een mogelijke toename aan bezwaarschriften van mensen die het niet eens zijn met de beslissing van de gemeente? Het zijn hele gevarieerde en intense discussies, die aanzetten tot nadenken.

De game duurt ongeveer een halve dag. Tot eind dit jaar is het mogelijk de game tegen kostprijs te spelen in de eigen gemeente/gemeentelijk samenwerkingsverband, met zorgpartners of de gemeenteraad. Interesse? Stuur een mail naar operatienup@kinggemeenten.nl

Najaarsrapportage: mooie en verrassende voorstellen

Eind dit jaar verschijnt de Najaarsrapportage Regeldruk, met regelarme wetsvoorstellen van verschillende ministeries. Wij lichten alvast een tip van de sluier op.

Vissersapp (EZ, 2015)

Geen visserslatijn, maar realiteit: vissers moeten niet alleen hun VISpas op zak hebben als ze gaan vissen, maar ook de Gezamenlijke Lijst van Nederlandse Viswateren. In dit omvangrijke boek staat onder meer in welke wateren mag worden gevestigd en welke regels ervoor gelden. Denk aan een minimummaat van de vangst of een verbod om bepaalde vissen mee naar huis te nemen. Het boek wordt vervangen door een app. Weegt niks, zoekt snel op en is veel goedkoper. De app bespaart op termijn 400.000 euro.

Online aanvragen rijbewijs (I&M, naar verwachting in 2016)

Aanvragen van je rijbewijs in het gemeentehuis hoeft straks niet meer. Het ministerie van I&M werkt eraan dat dit straks online kan. Gemiddeld kost een bezoekje aan de balie inclusief reistijd een half uur. In totaal bespaart deze maatregel ruim 400.000 euro. Voor het afhalen van het rijbewijs is een bezoek aan het gemeentehuis nog wel nodig.

Scheiden zonder rechter (VenJ, 2016)

Of de scheidende partners het nu willen of niet: de rechter moet hun huwelijk ontbinden. Beide partijen moeten er een advocaat voor in de arm nemen. Dat kost gemiddeld 600 euro. In 2016 wordt het mogelijk om de scheiding via de ambtenaar van de burgerlijke stand te regelen. Mits beide partners dat willen. Winst: ruim twee miljoen euro.

Besturen met risico's: en plein public

Donderdag 22 januari 2015 presenteert het programma Risico's en verantwoordelijkheden zijn bevindingen aan bestuurlijk en ambtelijk Nederland. Dat gebeurt in het Media Plaza in Utrecht. Inclusief wikiforum, twitterfontein, de verkiezing van de meest risicorealistische bestuurder en nog veel meer.

Er komen steeds meer maatregelen om de samenleving te beschermen tegen risico's als Ebola of veiligheid in tunnels. Door bezorgdheid over risico's die daarbij kunnen optreden, kan de overheid 'overreageren' met regels en dure maatregelen, die nauwelijks effect hebben. Daarom ontwikkelde het Rijk een visie op haar rol bij het omgaan met risico's. Dit gebeurde in het programma Risico's en verantwoordelijkheden.

'State of the art' van besturen

Dagvoorzitter van de bijeenkomst is Hans Alders. Met inbreng van het publiek gaat hij onder meer op zoek naar het antwoord op deze vragen:

- Wiens risico is het eigenlijk? *Zorgen voor of zorgen dat?*
- Wat zijn gemeenschappelijke waarden, anders dan veiligheid?
- Hoe absoluut is veiligheid? *Politiek risico of veiligheidsrisico?*

Het middagprogramma biedt een keuze uit zes deelsessies, die deelnemers inzicht geven in de 'state of the art' van besturen met risico's.

Het sluitstuk van de dag is de verkiezing van de meest risicorealistische bestuurder. Drie zeer ervaren bestuurders vertellen hoe ze een incident in hun gemeente hebben aangepakt. Eén ervan wordt verkozen tot de meest risicoregelreflex-vrije bestuurder van 2014. De winnaar ontvangt uit handen van minister Plasterk de bijzondere RRR-wisseltrofee.

Inschrijven? Hou de berichtgeving in de gaten op

www.risicoregelreflex.nl

Actal: extra aandacht voor 3D's

Actal gaat volgend jaar extra aandacht besteden aan de decentralisaties van de Participatiewet en van de jeugdzorg en langdurige zorg. Dit is een speerpunt in het Werkprogramma 2015.

Al eerder wees Actal op de risico's van toenemende regeldruk in relatie tot de decentralisaties in de zorg. 'In 2015 willen wij - mede op basis van signalen die wij hierover ontvangen - bezien of en in hoeverre deze risico's ook werkelijkheid worden.'

Daarnaast adviseert Actal gemeenten hoe zij de risico's van regeldruk kunnen afwenden. Dit gebeurt op verzoek van de gemeenten en is een nieuwe taak van het adviesorgaan. Tot nu toe adviseerde Actal alleen regering en parlement. Inmiddels hebben de eerste gemeenten zich al bij Actal gemeld.

Zorgorganisaties met weinig regels werken beter

Het experiment regelarme instellingen (ERAI) heeft veel goeds opgeleverd. Bij alle deelnemende instellingen verbeterde zowel de doelmatigheid als de kwaliteit van zorg.

Dit schrijft staatssecretaris Van Rijn in een **Kamerbrief** over de tussenresultaten van ERAI. In 2011 dienden 120 zorgaanbieders een voorstel in om zorg aan te bieden die beter aansluit bij wat hun cliënten daadwerkelijk nodig hebben. De deelnemende zorgaanbieders wilden meer aandacht geven aan hun cliënten en professionals de ruimte geven om hun werk te doen zonder overbodige administratieve handelingen.

Vaste gewoonten doorbroken

Het experiment heeft zijn vruchten afgeworpen. Zo steeg de kwaliteit van leven bij zorginstelling Prisma met 10% en helpt Opella meer cliënten met hetzelfde budget (ruim 9%). Deze successen zijn vooral te danken aan het feit dat de deelnemers hun vaste gewoonten hebben doorbroken. Het experiment was een goede gelegenheid om interne regels ter discussie te stellen en te verminderen. Zo hebben de zorgkantoren hun werkwijze aangepast, omdat die te veel was

gericht op zekerheid. Hierdoor namen de administratieve lasten voor zorgaanbieders onnodig toe.

Uitgelicht: GoedOpgelost!

Goed Opgelost! gaat over effectieve en efficiënte dienstverlening. Dat dit onderwerp zeker niet saai is en gemeenten veel ruimte biedt voor creatieve invalshoeken, blijkt wel uit onderstaande voorbeelden die we onlangs plaatsten of van een update voorzagen.

Interne campagne 's-Hertogenbosch

De gemeente 's-Hertogenbosch bedacht bijvoorbeeld een [interne campagne](#) – 'Daar doen we het voor' – om (het belang van) goede dienstverlening onder de aandacht te brengen van alle medewerkers. De gemeente streeft naar excellente dienstverlening die ook in de toekomst aansluit bij de wensen en eisen van burgers en ondernemers.

Vooringevulde e-formulieren Maassluis

Dienstverlening kan ook zijn: burgers en ondernemers tegemoetkomen door slim gebruik te maken van data die bij de gemeente al beschikbaar zijn. Dat doen ze in Maassluis. Om het invullen van e-formulieren gemakkelijker te maken, maakt de gemeente gebruik van de standaard [Prefill e-Formulieren](#). Burgers en ondernemers hoeven gegevens die al bekend zijn, zoals adres- en WOZ-gegevens, niet meer opnieuw aan te leveren.

Update: WhatsAppen met Terneuzen

Dan een heel nieuw medium als onderdeel van gemeentelijke dienstverlening: WhatsApp. Eerder dit jaar berichtten we al over de proef van de gemeente Terneuzen met WhatsApp. Inwoners kunnen vragen aan de gemeente stellen via deze digitale berichtendienst en krijgen binnen 24 uur een passend antwoord. Inmiddels is de proef geëvalueerd en wordt het [communiceren via WhatsApp](#) als succesverhaal voortgezet. 'Appers' uit Terneuzen toonden zich met een gemiddeld cijfer van een 8,8 erg tevreden over de nieuwe service.

Nieuwsbrief GO!

Benieuwd naar meer voorbeelden van effectieve en efficiënte dienstverlening? [Lees dan onze GO! nieuwsbrief van deze maand!](#)

Colofon

De nieuwsbrief Van Regels naar Ruimte is een uitgave van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Heeft u nog geen abonnement of heeft u vragen, tips of een bijdrage stuur ons dan een [mail](#).

Vorige nummers van de nieuwsbrief vindt u op rijksoverheid.nl.

Wilt u de nieuwsbrief niet meer ontvangen dan kunt u zich [hier](#) afmelden.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.